

dělo se již v míru. Skutečnost, že obžalovaný pracoval, jak se praví v rozsudku, se ziskem přiměřeným a dovoleným, je pro posouzení jeho jednání jako pletich, zejména pro řešení otázky, zda šlo o pletichy, způsobilé stupňovati cenu předmětu potřeby, nerozhodnou, neboť jednak není snaha po zisku vůbec, tím méně snaha po zisku nepřiměřeném a nedovoleném pojmovým znakem tohoto přečinu, způsobilostí, stupňovati cenu předmětu potřeby, pak může býti provázeno také takové jednání, které přináší pachateli jen zisk, jinak přiměřený, ba dokonce za okolností mu zisku vůbec neskýtá. Bylo proto odůvodněné zmateční stížnosti vyhověti a rozsudek v obojím směru jako zmatečný dle čís. 9 a) § 281 tr. ř. zrušiti. Shora nastíněná skutková zjištění rozsudková a zejména z nich rozsudkem čerpané závěry nasvědčují neklamně tomu, že nalézací soud, nehledě k oněm právně pochybeným názorům, o nichž právě bylo uvažováno, jednak shledal ve zjištěném jednání obžalovaného skutkovou podstatu jednak pletich, jednak řetězového obchodu. Pochybnost o správnosti tohoto postupu vzniká pouze potud, pokud nalézací soud bez zřetele na to, že obchod rannými brambory byl dle nařízení vlády republiky Československé ze dne 31. května 1920 čís. 371 sb. z. a n. až do 1. září 1920 volným, v souhlasu s veřejnou obžalobou spatřuje v nejprve vylíčeném jednání obžalovaného pojmové znaky přečinu pletich proto, že jím vědomě porušoval ony předpisy tržního řádu, jimiž bylo zakázáno, brambory na trhu skupovati a je hned na místě prodávati draže. Neznamenat tento zákaz v podstatě nic jiného než zákaz, obchodovati brambory způsobem řetězovým, obsažený již v trestním ustanovení Šu 11 čís. 4 lichevního zákona. Přichází tedy toto jednání obžalovaného v úvahu pouze s hlediska skutkové podstaty řetězového obchodu, který, jak tomu zřejmě nasvědčuje doslov Šu 11 čís. 4 lichevního zákona (slova do j i n ý c h p l e t i c h), dlužno pokládati jen za jednu z odrůd pletich a poněvadž jednání to, jak rozsudkem zjištěno bylo, vyplňuje jak ve směru objektivním tak i po stránce subjektivní skutkovou podstatu přečinu řetězového obchodu, bylo ve smyslu Šu 288 čís. 3 tr. ř. uznáno právem, jak se stalo.

Čís. 1323.

Skutková podstata krádeže nevyhledává vždy ziskuchtivosti aniž vyžaduje, by pachatel nebo spoluvinníci měli na zřeteli svůj vlastní zisk.

(Rozh. ze dne 27. října 1923, Kr II 629/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 27. června 1922, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže dle §§ 171, 173, 174 II a), 175 II a), 176 II a) tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti Šu 281 čís. 9 a) tr. ř., uvádí, že stěžovatel neodňal brambory pro svůj užitek t. j. v úmyslu, by si zjednal nezákonný přírůstek svého jmění, nýbrž jen

z útrpnosti se spoluobžalovaným H-em, kterému daroval všechny odcizené zemáky, takže prý tu není skutkové podstaty krádeže ve smyslu §§ 171. 173, 174 II a), 175 II a) tr. zák. Stížnost jest neodůvodněna. Skutková podstata krádeže nevyhledává vždy ziskuchtivosti aniž, aby pachatel nebo spoluvinníci měli na zřeteli svůj vlastní zisk. Stačí, když odnětí věci z cizího držení stalo se v úmyslu, nakládati cizí věci movitou jako svou vlastní ve prospěch vlastní nebo cizí. Jest tedy lhostejno, zda zamýšlel stěžovatel odciziti zemáky pro svou vlastní potřebu, zda jednal v úmyslu ziskuchtivém, čili nic. Užitek jeho spočívá v tom, že mohl odcizené zemáky darovati jako své vlastní obžalovanému H-ovi, by tím, jak tvrdí, ukojil svou zášť proti lichvářským rolníkům. Nehledíc k tomu, jest odpovědným za krádež již jako spolupachatel, zvláště když ani nepopírá, že věděl, že jeho společníci odcizili zemáky pro svou vlastní potřebu, tedy pro svůj užitek.

Čís. 1324.

Zákon o maření exekuce (ze dne 25. května 1883, čís 78 ř. zák.).

Exekuce »hrozí« každému, kdo ví, že jest mu platiti v určitou dobu nebo v případě určité události, a zamýšlí nezaplatiti, jsa si vědom, že věřitel bude své nároky uplatňovati a vymáhati pomocí úřadů.

(Rozh. ze dne 29. října 1923, Kr I 742/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 21. dubna 1922, jímž stěžovatel uznán vinným přečinem dle §u 1 zákona ze dne 25. května 1883 čís. 78 ř. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost dovolává se důvodu čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř., dovozujíc, že dítě nemá nároku na výživné, pokud se nenarodilo, a že nároky dítěte, o které jde, ani dnes ještě nejsou soudem zjištěny. Než vývody jsou pochybeny. Zákon ze dne 25. května 1883 čís. 78 ř. zák. nerozvádí pojmu hrozící exekuce ani poukazem na tu neb onu z události, v poměru věřitele a dlužníka co do vzniku pohledávky a jejího uplatňování významných, ani jinakým označením předpokladů, za nichž jest za to míti, že exekuce hrozí. Dlužno proto pojem ten odvoditi z účelu zákona. Zárukou, že věřitel dojde splnění svých nároků i v případě liknavosti dlužníkovy, jest jmění dlužníkovy v širším hospodářském slova smyslu. Na této záruce nemá býti věřitel zkrácen zlomyslností dlužníka, který, jsa odhodlán vymknouti se z přesného plnění svých závazků a očekáváje proto, že proti jeho liknavosti věřitel se dovolá pomoci úřadů, najmě prostředků exekučních, hledí činy rázu, v zákoně naznačeného, zameziti, by věřitel nedošel uspokojení svých nároků způsobem takovým a měrou takovou, jakým (jakou) mohly býti vymáhány, kdyby tu nebylo oněch činů zlomyslných. Ochrany proti takové zlovůli není zapotřebí toliko věřiteli, který, seznáv již nedostatek dobré vůle dlužníkovy a liknavost jeho, exekuci již zavedl. Touž, ba stupňovanou měrou jest